

Zeeweringen

Deze krant wordt huis aan huis verspreid in
het werkgebied van projectbureau Zeeweringen.

Het werk zit er op! Dit jaar heeft projectbureau Zeeweringen zeven dijktrajecten versterkt. In totaal is de steenbekleding van ruim 23 kilometer Zeeuwse dijk verbeterd. Ook bij u in de buurt is hard gewerkt. In deze krant leest u hierover.

Dijkversterkingen 2012 afgerond

Werken aan veiligheid

Veiligheid; daar draait het werk van projectbureau Zeeweringen om. Het projectbureau versterkt de steenbekleding van Zeeuwse dijken. Zo blijft onze provincie beschermd tegen overstromingen. Ook tijdens de uitvoering van het werk aan de dijk staat veiligheid hoog in het vaandel. Dit was ook het geval bij de dijktrajecten die dit jaar zijn versterkt.

In principe is Zeeland nu al veilig. Toch worden de dijken versterkt, omdat de huidige norm is dat alle dijken in Zeeland een superstorm moeten trotseren. Theoretisch gezien komt deze eens in de 4000 jaar voor. Ter vergelijking: de storm van 1953 komt gemiddeld eens in de 250 jaar voor. Begin jaren negentig bleek dat de steenbekleding van veel dijken niet meer aan de veiligheidseisen voldeed. Tijdens een fikse storm met zware golfaanvallen konden de stenen of betonblokken losslaan; de steenbekleding was te licht. Hoewel er nooit sprake was van direct gevaar, was dit toch aanleiding om in 1997 projectbureau Zeeweringen op te richten. Het projectbureau moet in 2015 in totaal 325 kilometer dijkbekleding hebben versterkt. Inmiddels is al zo'n 260 kilometer gerealiseerd. Een kleine rekensom maakt duidelijk dat het projectbureau de komende jaren nog flink aan de slag moet. Met de ervaring die ondertussen is opgedaan, is dit geen probleem. Over een paar jaar voldoen alle Zeeuwse dijken aan de huidige veiligheidsnorm. Daarmee wordt veilig superveilig.

In een klein hoekje

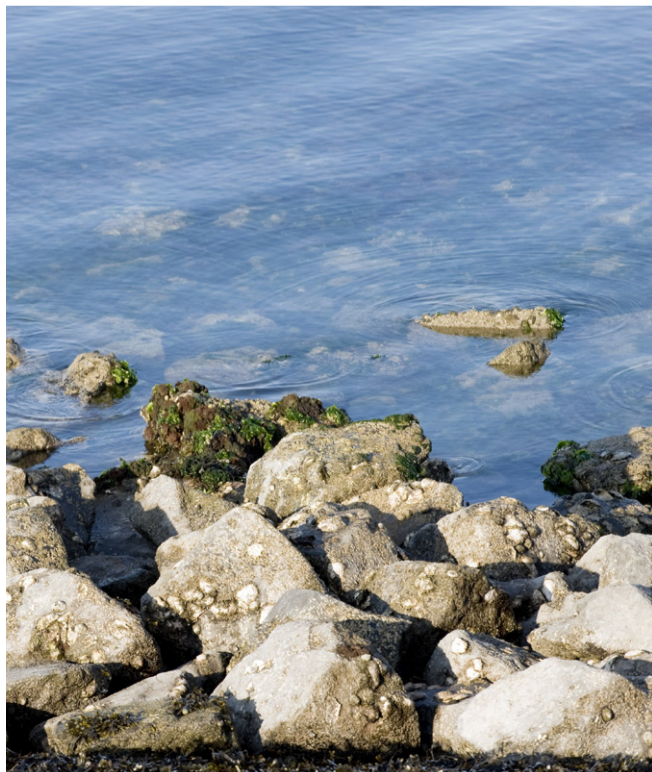
Ook tijdens de werkzaamheden heeft het projectbureau oog voor veiligheid. Het werk aan de dijken brengt immers veranderingen met zich mee. Zo rijdt er meer transportverkeer in de omgeving en is de dijk tijdelijk een werkterrein. Een ongeluk zit in een klein hoekje. Daarom neemt het projectbureau verschillende maatregelen. Denk aan het werkgebied afzetten met hekken, fietspaden en duiklocaties afsluiten en het werkverkeer zo min mogelijk door de kern laten rijden.

Gastlessen op basisscholen

Het projectbureau wijst omwonenden op de gevaren, bijvoorbeeld tijdens informatieavonden. En daar blijft het niet bij. Dit jaar kregen veel basisschoolleerlingen uit de buurt van de dijktrajecten een speciale gastles over het werk (zie pagina 3). Daarbij kwam uitgebreid aan bod dat het gevaarlijk is om op het werkterrein te komen.

Winterstop

In de wintermaanden breken we geen dijken open. Dit is te gevaarlijk vanwege zwaardere weersomstandigheden. Toch hebben medewerkers van het projectbureau in de winter toch hun handen vol. Aan de uitvoering van een dijkversterking gaat namelijk drie jaar voorbereiding vooraf. In die tijd worden ontwerpen voor de dijktrajecten gemaakt en de nodige vergunningen aangevraagd. Ook kijkt het projectbureau samen met gemeenten, milieuorganisaties en belangenverenigingen hoe het werk optimaal gepland kan worden. Zo probeert ze overlast tot een minimum te beperken.

Meer weten over het werk van
projectbureau Zeeweringen?
Kijk op www.zeeweringen.nl.

Complexe afstemming voor mens, dier en plant

Aandacht voor de omgeving

Werk aan de dijk geeft overlast. Voor mens, dier en plant. Het projectbureau houdt hier zo veel mogelijk rekening mee. Het valt echter niet mee om alle wensen van belanghebbenden op elkaar af te stemmen. Zeker omdat deze soms tegenstrijdig zijn. Mensen willen liever geen overlast in de zomer. Zo kunnen ze rustig over de dijk fietsen en genieten van zon, zee en strand. Vogels willen graag rust in het voorjaar, zodat ze ongestoord kunnen broeden. Omdat juist alleen in die periode aan de dijken gewerkt mag worden, is het een hele klus een planning te maken waar iedereen blij mee is.

Omwonenden aan het woord

In goed overleg

Al ver voordat de eerste kraan op de dijk staat, is projectbureau Zeeweringen bezig met de voorbereidingen: inventariseren, ontwerp maken en gesprekken voeren met omwonenden. Zo kwam het dat we in februari 2011 al bij Kees Menheere van camping Stavenisse rond de keukentafel zaten.

'Het was een gemoedelijk gesprek waarin het uit te voeren werk werd toegelicht', vertelt Kees. 'Ik was niet blij met het dijkontwerp vlak bij onze camping. De brede onderhoudstrook zou geasfalteerd worden, waardoor een mooie recreatieplek voor onze campinggasten zou verdwijnen.' Het ontwerp werd daarom na verschillende

gesprekken nogmaals goed bekeken en uiteindelijk aangepast.

Overlast beperken

Ook tijdens het werk hield het projectbureau rekening met de camping. Werkverkeer mocht niet direct langs de camping rijden. En in de plannen werd een fasering opgenomen. Om overlast voor recreanten te beperken, moest de dijk bij de camping en het strandje bij de Westhavendam voor 15 juni klaar zijn.

Alle zeilen bij

In april ging het werk in uitvoering. 'De overlast viel mee, de campinggasten hadden weinig klachten', aldus Kees. 'We informeerden hen goed over de werkzaamheden en de voortgang. Dat kon omdat ik wekelijks contact had met de aannemer. Toen hij alle zeilen bij moest zetten om de deadline van 15 juni te halen, kwam hij naar me toe. Hij wilde extra werken in de avonden en weekenden. Juist omdat alles in goed overleg ging, vond ik het prima.'

Een hele verbetering

'De huidige situatie is een hele verbetering', vertelt Kees. 'Er zijn vier trappen aangelegd en op verschillende plaatsen is de kreukelberm uitgevuld, zodat deze beter beloopbaar is. Wij zijn er erg blij mee! En indirect hebben wij ook een bijdrage geleverd door de werkmannen een paar weken lang van een stevige maaltijd te voorzien.'

Kees Menheere is positief over de afstemming van de werkzaamheden aan de dijk.

Steenzetter op de dijk

‘Met mijn gezicht in de zon en neus in de wind’

Indrukwekkende kranen draaien op de dijk en grote vrachtwagens rijden af en aan met materiaal. In een afgelegen hoekje staan twee robuuste mannen in oranje hesjes even in de schaduw uit te puffen.

‘Lekker weertje hè?’, lachen ze. Het is hier inderdaad heerlijk met een licht briesje vanaf de Oosterschelde. Toch is het lastig voor te stellen dat de mannen met dit warme weer normaal hun werk kunnen doen: met de hand de dijk bekleden. ‘Het is niet zo zwaar als de meeste mensen denken. We rollen de stenen naar hun plaats, we tillen ze niet. Dat scheelt alles. En je moet regelmatig pauze nemen en veel drinken nu het zo warm is’, legt Hans Verkerke (54) uit.

Karakter behouden

Vroeger kwam er bij dijkversterkingen geen kraan aan te pas. Basalt, gebakken blokken, Doornikse en Vilvoordse steen; alles werd met de hand gezet. Volgens de huidige eisen zijn veel van deze steensoorten niet zwaar genoeg. Vaak komen betonzuilen hiervoor in de plaats. ‘Dat betekent minder werk voor ons, want de nieuwe stenen kunnen met de kraan worden gezet. Gelukkig zie je de laatste jaren dat stukjes basalt steeds vaker worden herzet. Zo behoudt de dijk deels zijn karakteristieke uitrusting. En basalt moeten we met de hand zetten, want elke steen heeft een andere vorm en grootte’, legt Hans uit.

Ontploffing in Vrouwenpolder

‘In het stormseizoen mag er niet aan de dijken gewerkt worden. Dan werk ik in de havens van Rotterdam of elders in het land. Toch sta ik het liefst op een Zeeuwse dijk met de

De steenzetter aan het werk met basalt

zon op je gezicht en de zilte wind die je ruikt en proeft. Ook al is dat niet altijd voor mensen te begrijpen. Toen we jaren geleden bij 't Zwin werkten, werden we door een vrouw aangesproken. Of we soms gedetineerden waren. Zij kon zich niet voorstellen dat we dit werk vrijwillig deden. Terwijl dit het mooiste vak is dat je kunt doen. Elke dag buiten werken op de mooiste plekjes in Zeeland. Wie wil dat nu niet?’

In enkele dijktrajecten moesten we tijdelijk recreatieplekken afsluiten. Door goed te plannen, beperkten we de overlast. Zo was het werk in de Stavenissepolder bij de camping en bij het strandje al half juni klaar. Campinggasten en omwonenden konden dus bij mooi weer terecht op hun vertrouwde plekje. Op de Roggenplaat kwamen veel wielerrondes voorbij. We zorgen er telkens voor dat deze vrij doorgang hadden. In de Wilhelminapolder liep het anders dan gepland. Door de vondst van explosieven uit de Tweede Wereldoorlog liep het werk vertraging op. Hierdoor konden bijvoorbeeld duikers er langer dan verwacht niet terecht. Gelukkig waren er voldoende uitwijkmogelijkheden richting Wemeldinge.

Dijken zijn kleine natuurgebieden, rijk aan waardevolle planten en dieren. Daar hebben we oog voor. In de Stavenissepolder mocht de aannemer bijvoorbeeld pas na 15 juli beginnen met het werk ten zuidoosten van de camping, omdat de zeldzame Bontbekplevier daar vroeg in het seizoen broedt. In de Wilhelminapolder richtten we een braakliggend perceel in als alternatieve broedlocatie. Het was een succes: op het hoogtepunt troffen we er tientallen nesten aan. In een aantal dijktrajecten brachten we lavasteen aan op de nieuwe steenbekleding. Dit heeft een ruw, onregelmatig oppervlak, is erg poreus en houdt goed water vast. Wieren en andere waterplanten kunnen zich er makkelijk op hechten.

Afgelopen jaar werkten we op de Oesterdam en de Roggenplaat, een zeer geliefd traject bij fietsers en wielrenners. We zorgden ervoor dat de vele toertochten en wielervedstrijden altijd konden plaatsvinden.

Les op de dijk

Een paar honderd basisschoolleerlingen mochten afgelopen jaar een kijkje nemen bij verschillende dijktrajecten. Zo konden ze van dichtbij de grote kranen op de dijk bekijken en ervaren hoeveel werk erbij komt kijken om de Zeeuwse dijken te versterken.

De lessen begonnen met een uitleg in de klas. Gastdocente Wilma vertelde waarom de dijk moet worden versterkt en hoe de versterking wordt uitgevoerd. Daarna mochten de leerlingen naar buiten. Uiteraard wel met gele hesjes, zodat ze goed zichtbaar waren. Op deze speelse wijze leerden de kinderen over de gevaren die er schuilen: veel vrachtverkeer, grote kranen, bergen zand, heet asfalt en zware stenen. Het werkterrein is geen speelplaats!

Een korte terugblik

Roggenplaat

Werkverkeer kon beide zijden van de Roggenplaat goed, snel en veilig bereiken door gebruik te maken van de tijdelijke verkeerslichten.

Wilhelminapolder

In de Wilhelminapolder ontstond vertraging door de vondst van explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. We voeren nog werkzaamheden uit tot het eind van het jaar.

Hoedekenskerke

In de haven van Hoedekenskerke is veel veranderd. 't Wachtlokaal is verplaatst, er ligt een sterke dijk waarop gefietst kan worden en in het geasfalteerde havenplateau is een klinkerpatroon gedrukt.

Stavenissepolder

In de Stavenissepolder plaatsten we een nieuw soort duurzame betonzuilen, Hillblocks. Door hun zandloperfiguur bevatten ze minder beton en ze zijn lichter, waardoor vrachtwagens meer stenen tegelijkertijd mee kunnen nemen.

Van Citterspolder/ Oostelijke Sloehavendam

Op het depot van dijktraject Van Citterspolder / Oostelijke Sloehavendam ontdekten we eerst een nest van bontbekplevieren, daarna van scholeksters. We namen maatregelen om de vogels niet te verstoren. Met succes: een tijdje later waren de eieren uitgekomen.

Walsoorden

Op verzoek van de gemeente Hulst en waterschap Scheldestromen legden we een dijkovergang voor fietsers en mindervaliden aan. Doordat wij deze klus voor hen oppakten, worden kosten bespaard en hebben omwonenden maar één keer overlast.

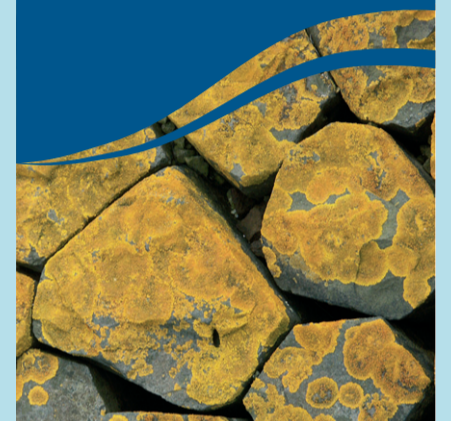
Oesterdam Zuid

De parallelweg was tijdens onze werkzaamheden afgesloten voor (brom)fietsers. Zij konden de omleidingsroute volgen of gebruik maken van de gratis pendeldienst.

Waar vindt u ons?

Heeft u vragen, opmerkingen of klachten? U kunt ons bereiken via:

www.zeeweringen.nl
info@zeeweringen.nl
T (088) 24 61 370

Colofon

Dit is een uitgave van projectbureau Zeeweringen, een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat en waterschap Scheldestromen.

Realisatie

Projectbureau Zeeweringen

Uitvoering

Websites Nederland

Fotografie

Ente Breed
Archief projectbureau Zeeweringen

Redactieadres

Projectbureau Zeeweringen
Postbus 1000
4330 ZW Middelburg
T (088) 24 61 370
F (088) 24 61 994
E info@zeeweringen.nl

www.zeeweringen.nl

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

Waterschap Scheldestromen

Projectbureau Zeeweringen dankt alle belanghebbenden en omwonenden voor hun begrip voor de overlast tijdens de werkzaamheden.